

Vestby kommune

post@vestby.kommune.no

Oslo, 1. november 2022

Dette brevet sendes på vegne av Birdlife Oslo og Akershus, DNT Oslo og Omegn, Naturvernforbundet Follo-Moss, Naturvernforbundet Oslo og Akershus, Norges Jeger- og Fiskerforening Akershus og Oslofjordens Friluftsråd.

Uttalelse til

Kommuneplan 2023-2034, Vestby kommune

FNF Akershus synes kommuneplanen inneholder mye bra. Vi har allikevel innspill vi mener må med. I samfunnsdelen må bærekraftsmålene for biosfæren komme tydeligere frem og at natur og friluftsliv bør være gjennomgående i hele kommuneplanen. Vi påpeker manglende henvisning til føringer om frivillighet, vannforvaltning, miljøkrav i jordbruket og helhetlig plan for Oslofjorden. Vi ønsker at friluftsliv, som kan bidra til å nå mange av kommunens mål i samfunnsdelen, får en større plass. Kommunen må også opprette møteplasser mellom natur- og friluftslivsorganisasjonene på lik linje som næring. Vi anbefaler kommunen å føre arealregnskap og ha som ambisjon å bli arealnøytral, og vi savner noe om frivilligheten som viktig bidragsyter for samfunnsutviklingen og ber kommunen inkludere punkter om dette. Vi savner også et avsnitt om arbeidet med sammenhengende kyststi gjennom Folloregionen, og ber kommunen om å sikre allmennhetens friluftsinnteresser i området rundt Ramme gård gjennom kommuneplanen. Videre påpeker vi viktigheten av kartlegging av natur og friluftsliv, at alle kartgrunnlag bør brukes aktivt i planleggingen, og at de må revideres jevnlig. Vi ber kommunen vurdere et temakart for grønnstruktur som tas med som kunnskapsgrunnlag i utarbeidelsen av arealdelen. Vi er glade for de bestemmelsene som styrker ivaretagelsen av naturverdier og friluftslivsinnteresser, men mener det mangler bestemmelser for krav om kartlegging av biologisk mangfold, om massehåndtering, om krav om miljøprogram og miljøoppfølgingsplan, krav om nærhet til turvei og sikring av allmennhetens tilgang til kyststien ved Ramme. Vi vil trekke fram at alle reguleringsplaner må, ikke bør, være i samsvar med arealbruken fastsatt i kommuneplanens arealdel. Videre kommenterer vi arealinnspill som er relevante for naturverdier og friluftsinnteresser, og til slutt ber vi kommunen

sørge for at arealbruken blir avklart gjennom planprosesser, og at dispensasjonspraksis ikke forringer dette.

To store kriser preger verden i dag – klimakrisen og naturkrisen. Den største trusselen er arealendringer. Inngrepene gjøres stykkevis og delt, og medfører at både naturmangfoldet og friluftslivet forringes. For å stanse tapet av naturmangfold, samt bremse den globale oppvarmingen, må arealforbruket stoppes. Ivaretagelse av naturen er grunnlaget for et bærekraftig samfunn.

Tilsluttede organisasjoner i FNF Akershus er alle sterkt opptatt av å ta vare på naturgrunnet i Vestby kommune, samt fremme et allment tilgjengelig friluftsliv.

Se innspill fra lokale organisasjoner for mer lokale innspill.

Samfunnsdel

1 Forord

FNF Akershus mener kommunen bør videreføre satsingsområdet *Landbruk, natur- og kulturmiljø* fra forrige kommuneplanrullering til de fire foreslåtte satsingsområdene på s. 2.

2 Muligheter og utfordringer

2.1 FNs bærekraftsmål

Legge til bærekraftsmål 6 (rent vann) og 14 (livet i havet). FNF synes det er veldig bra at FNs bærekraftsmål legges til grunn for planleggingen. Vi mener imidlertid at alle FN-målene for naturen, klima og miljøet må ligge til grunn for at vi skal kunne nå de andre målene for samfunn og økonomi, slik det godt illustreres i figuren fra Stockholm Resilience Centre på utkastets s. 3. Det betyr at kommunen bør legge til mål 6 (rent vann) og 14 (livet i havet) i tillegg til mål 13 (stoppe klimaendringene) og 15 (livet på land) til viktigste bærekraftsmål som skal satses på for Vestby kommune.

2.3 Regionale føringer

Vi savner en henvisning til **Temastrategi for Frivillighet, Viken fylkeskommune**¹, som nylig er vedtatt. I tillegg ber vi kommunen vise til **Regional plan for vannforvaltning i Innlandet og Viken vannregion**², arbeidet med **revidert forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket i Oslo og Viken**³, som nettopp er bestemt, og **den helhetlige tiltaksplanen for Oslofjorden**⁴. Vestby kommune bør belyse hvordan disse føringene skal inkluderes i planleggingen.

---

¹ [Temastrategi frivillighet, Viken fylkeskommune, 2022](#)

² [Regional plan for vannforvaltning i Innlandet og Viken vannregion, 2022](#)

³ [Revidert forskrift om regionale miljøkrav i Oslo og Viken](#), Statsforvalteren i Oslo og Viken

⁴ [Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv](#), Regjeringen 2021

2.6 Folkehelse

Friluftsliv som kilde til livskvalitet. Friluftsliv kan bidra til å nå mange av kommunens mål i samfunnsdelen. Opphold og fysisk aktivitet i naturen gir bedre folkehelse, både fysisk og mentalt⁵. Friluftsliv er integrering og sosial utjevning i praksis⁶ ⁷. **Vi anbefaler kommunen å legge til noe om friluftsliv i kap. 2.6 Folkehelse.**

2.12 Næringsutvikling

Felles for de fleste næringer er at de er arealkrevende og fører ofte med seg uønskede og alvorlige konsekvenser for naturmangfold, friluftsliv og utøvelse av primærnæringer som landbruk. For å sikre et godt kunnskapsgrunnlag, forhindre konflikter og komme fram til kunnskapsbaserte løsninger anbefaler vi å **opprette møteplasser mellom natur- og friluftslivsorganisasjonene, næringsaktører og kommunen.**

2.13 Natur- og friluftsområder

Naturkrisen er en like stor krise som klimakrisen, og de må løses uten å gå på bekostning av hverandre. Vi gjør oppmerksom på at enkelte klimatiltak kan gå på bekostning av natur (f.eks. store, arealkrevende tiltak) og ber kommunen ta med dette i klimaarbeidet. Aktsom utbygging og videreutvikling av grønnstrukturer, gjenåpning av bekker og vassdrag, bruk av vannspeil og dammer er vesentlig for å møte klimaendringene.

Videre savner vi et avsnitt eller kapittel om Oslofjorden og hvordan kommunen skal realisere arbeidet med Oslofjorden i planleggingen. Det bør også nevnes at kommunen deltar i Folloregionens prosjekt om sammenhengende kyststi.

Ellers synes FNF Akershus det er veldig bra at kommunen har satt i gang et arbeid med en egen plan for naturmangfold og et arbeid for en helhetlig merking av stier. Frivillige organisasjoner i Vestby har gjennom mange år tilrettelagt, merket og skiltet det meste av turstier og skiløyper i Vestby. Alt er grundig dokumentert, og vi håper kommunen vil bruke dette inn i arbeidet med *Friluftslivets ferdsselsårer*.

Det bør utarbeides en plan for urban skilting for barnetråkk (snarveier) og retning og avstand til turområder, slik at også besøkende kan finne fram. Det bør settes opp infotavler med kart på strategiske steder som båthavner, friområder, P-plasser etc.

2.20 Økonomisk handlingsrom

Vi vil minne om at kommunen må sette av nok ressurser i form av økonomi, kunnskap og arbeidskraft til å bli bedre på ivaretagelse av naturverdier og friluftslivsinteresser. Det må settes av en brukbar andel av driftsutgiftene i kommunen til naturmangfold og friluftsliv. Vi mener kommunen må etterstrebe å ha nok ressurser til å ha:

- kjennskap til hele lovverket som knytter seg til naturforvaltning, ikke bare plan- og bygningsloven.
- kapasitet til å kartlegge naturen i kommunen og ha rutiner for å holde kunnskapsgrunnlaget oppdatert og mest mulig komplett.

---

⁵ [Friluftsliv og psykisk helse, Norsk Friluftsliv](#)

⁶ [Helsedirektoratet rapport nr. 3/2017, Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosial ulikhet, Gunnar Brei og Kolbjørn Rafoss.](#)

⁷ [NRK Ytring, «I skogen sier de hei», juni 2020](#)

- kapasitet til helhetlig forvaltning helt ned til den minste reguleringsplan, dvs. god kommunikasjon mellom ulike avdelinger.
- kapasitet til å støtte og inkludere frivillige inn i dette arbeidet.

3 Trygg oppvekst

Under 3.1 Mål for barn og unges oppvekstmiljø på s. 13, legge til *friluftsliv* i delmålet «*Barn og unge har mulighet til fritid, lek og hvile. De deltar i idretts-, friluftslivs- og kulturaktiviteter*»

4 Attraktive arbeidsplasser

Under 4.1 Mål for næringsutvikling på s. 15, legge til *naturmangfold* i delmålet «*Ta vare på naturmangfold, dyrka og dyrkbar mark*» på s. 15. I tillegg legge til et delmål om god kommunikasjon mellom næringslivaktører og interesseorganisasjoner.

5 Aktiv hele livet

Under 5.1 Mål på s. 16, legge til et delmål om *frivillighet som kilde til mening, mestring, glede, inkludering og integrering*.

Det er veldig positivt at handlingsplanen for Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv skal rulleres årlig. Under 5.2 Strategi anbefaler vi kommunen å legge til *utvikling av en strategi for frivillighet*.

6 Helhetlig og framtidig Vestby

Under 6.1 Mål på s. 18 – 19 foreslår vi at delmålet «*Naturmangfold*» omskrives til «*Vestby ivaretar naturmangfoldet i kommunen*» og at delmålet «*Vannkvalitet*» omskrives til «*Vannforekomstene i Vestby kommune skal ha minimum god tilstand*».

Andre kommentarer til samfunnsdelen

Oppsett av strategi, mål og delmål

FNF Akershus synes mål, delmål og strategier er noe rotete satt opp i utkastet til samfunnsdelen, og det er vanskelig å se sammenhengen. Noen av delmålene består av ufullstendige setninger, og noen strategier er utdypet, andre ikke. På utkastets s. 22 står det «*For å sikre helhetlig planlegging og effektiv styring i tråd med bærekraftsmålene, skal alle planene i kommunen bygges opp med en helhetlig og gjennomgående målstruktur*». Vi mener at samfunnsdelens noe rotete oppsett ikke legger opp til dette, og at kommunen bør jobbe videre med forbedring av målstrukturen.

Arealbruk

Arealregnskap og arealnøytralitet. Det er arealendringer som hovedsakelig truer natur- og friluftslivsverdiene, da særlig bit for bit-utbyggingen som samlet sett beslaglegger og splitter opp naturområdene. Kommunenes arealplanlegging er den mest avgjørende faktoren for å ivareta naturverdier, friluftsliv, kulturmiljø og landskap, og det hviler derfor et stort ansvar på kommunenes politikere og administrasjoner for å forvalte naturen på best måte. **Vi savner derfor en plan om at kommunen skal ha et arealregnskap og ha som ambisjon å bli arealnøytral.** KS lanserte fredag 19.

august en rapport⁸ med 15 konkrete forslag innenfor rammen av lokalt selvstyre for å møte de økende utfordringene for natur og klima. Vi ber kommunen se på denne og implementere tiltak i samfunnsdelen.

Kommunen har et ansvar for måloppnåelsen knyttet til naturmangfoldsloven §6. Her står det sitert: «*Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i §§4.*» I §§4 står: «*Målet er at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde og med det artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtype. Målet er også at funksjoner, struktur og produktivitet ivaretas så langt det anses rimelig*». Kommunen må forholde seg aktivt til dette.

Frivillighet

Sikre god organisasjonsdrift og medvirkning. Frivillige natur- og friluftsansisasjoners kunnskap og engasjement gir forvaltningen og politikerne viktige innspill, opplyser og øker engasjementet i befolkningen og får folk ut i aktivitet. De er derfor en viktig del i et fungerende demokrati. Faste driftsmidler gir trygge rammer for frivillige organisasjoner og kan slik sikre kontinuitet på tjenestene organisasjonene leverer. Forskning og erfaring viser at frivillige organisasjoner i for liten grad sitter ved bordet når saker om friluftslivet behandles i kommunene. FNF Akershus ønsker at kommunen har oppdaterte nettsider over hvilke saker som er på høring i kommunen til enhver tid. Det bør komme tydelig fram for hver sak hva som er hensikten med høringen/planen, sakspapirene til høringen må være enkle å finne, det bør være publiseringsdato, tydelig frist på høringen og kontaktinfo til kontaktperson.

Tiltak som bør inkluderes i samfunnsdelen:

- Utarbeide en frivillighetspolitikk for kommunen i samarbeid med frivillige organisasjoner.
- Tilrettelegge alle planprosesser for deltagelse av frivillige for å sikre involvering av frivilligheten, og relevante og oppdaterte høringssvar.
- Opprette en fast møteplass med kommunen for natur- og friluftslivsorganisasjonene
- Tilrettelegge for at organisasjoner lett kan bli kjent med tilskuddsordninger for natur og friluftsliv for å sikre effektiv finansiering av gode prosjekter og aktiviteter.
- Sikre faste driftstilskudd til natur- og friluftslivsorganisasjoner
- Oppdatere nettsidene til kommunen så de blir mye mer brukervennlige og inneholder informasjon om
  - hva kommunen gjør for å ivareta natur- og friluftslivsinteressene
  - hvilke typer natur- og friluftslivsaktivitet som finnes i kommunen slik at kommunens befolkning kan benytte seg av dette
  - hvor saker på høring finnes, og hvordan delta i medvirkningsprosesser
  - kontaktinfo til ansatte som jobber med natur og friluftsliv

FNF Akershus ønsker i tillegg å stå på kommunens e-post lister (hvis vi ikke allerede står der) og få tilsendt alle saker, små og store, relatert til natur- og friluftslivinteressene. E-posten til FNF Akershus

---

⁸ [Bærekraftig arealbruk innenfor rammen av kommunalt selvstyre](#), KS 19. august 2022

er akershus@fnf-nett.no.

Kyststi

Vestby kommune deltar i et interkommunalt samarbeid, Folloregionene IPR, som har besluttet å jobbe for å **etablere en sammenhengende kyststi gjennom hele Follo**. Det vil utgjøre om lag 80 km fra Mosse-grensen til Oslo-grensen. Dette arbeidet bør inkluderes i kommuneplanen.

I Vestby ligger kyststien langt unna sjøen, til tross for at det er gode muligheter for å få til en bedre løsning. Et eksempel på en slik løsning er gjort mellom Emmerstad og Krokstrand, hvor den følger tursti over svaberg og strender. Bevegelseshemmede kan bruke turveien der kyststien går i dag. En slik tilrettelegging vil åpne kystbeltet for folk flest og kanalisere trafikken som også er positivt for fastboende og hytteeiere.

Den regulerte sammenhengende **kyststien gjennom Ramme gård er stengt for allmenheten** og lagt om av grunneier på grunn av endret bruk av tunet. Dette til tross for at vedtatt reguleringsplan, gjeldende kommuneplan og det nye forslaget til kommuneplan slår fast at Rammeveien skal være turvei. På et kart ved Ramme gård er en alternativ trasé angitt, om *Nedre Ramme og Pyttskog*. Det som gjenstår, men den er ikke godkjent av grunneieren der deler av traseen er forsøkt etablert. Dette gjør at alternativ trasé ikke er merket og gjør det svært vanskelig å finne når man kommer på kyststien sørfra fra Hvitsten.

Slik vi har forstått det, begynte det med kortvarige avstengninger, begrunnet med enkelte arrangementer og i byggeperioder, men som nå er gjort permanent. Frivillige lag og vel har pålagt dette til Vestby kommune, og kommunen gjorde i desember 2021 en foreløpig vurdering som konkluderte med at Rammeveien kan anses som innmark etter Frilufsloven og at grunneier har anledning til å stenge veien.

Vi er usikre på om denne vurderingen er riktig. Rammeveien en egen verdi for turgåere gjennom et historisk område. Allmennheten har lang hevd på bruk av denne veien, og vi er derfor usikre på om grunneier uten videre kan stenge denne traseen for allmennhetens bruk etter frilufsloven. **Vestby kommune må gjennom kommuneplanen sikre at det blir mulig med en sammenhengende kyststi gjennom Follo og sikre allmennhetens frilufsinteresser i området rundt Ramme gård.**

Ved behov for juridisk hjelp anbefaler vi Miljødirektoratets ordning «*Tilskudd til kommuner for bedre tilgang til strandsonen langs Oslofjorden*»⁹ hvor bl.a. Vestby kommune kan søke om tilskudd til juridiske avklaringer i arbeidet med å sikre allmennheten tilgang til strandsonen.

Arealdel

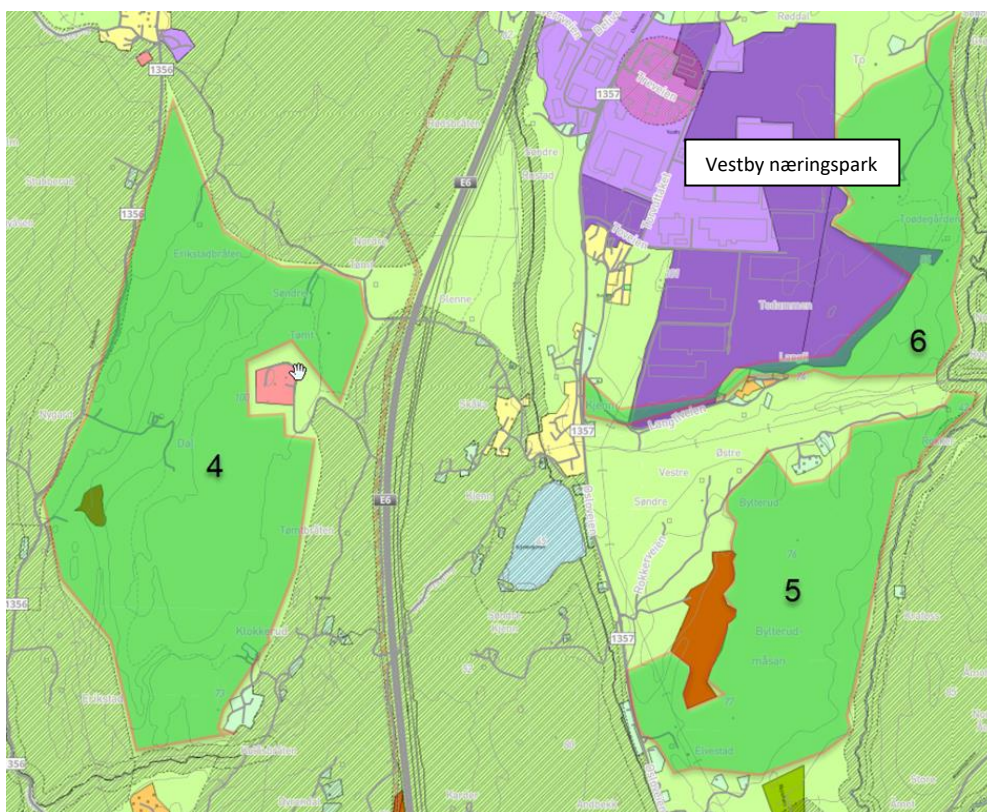
---

⁹ [Ordningen «Tilskudd til kommuner for bedre tilgang til strandsonen langs Oslofjorden»](#), Miljødirektoratet

2 Arealstrategier

Det er bra at arealstrategien «Strandsonen langs sjø og vassdrag skal bevares. Natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser skal sikres» er med. Vi ber imidlertid kommunen inkludere arealstrategier som tar opp følgende:

- Alle vannforekomster i kommunen skal ha som mål å være i minst god økologisk tilstand i samsvar med målsetningene i vanndirektivarbeidet og ikke utsettes for nye tiltak som vil redusere denne.
- Kommunen skal ha areal-/naturregnskap for kommunen.
- Sikre bynært friluftsliv og sammenhengende ferdselsmulighet i grønne omgivelser.
- Kommunen skal utvikle og sikre områder med god kvalitet for fysisk aktivitet og rekreasjon i nærmiljøene.
- Alle LNFR områder som brukes som friluftsområder bør få status: *Hensyn friluftsliv*. Eksempelvis områdene 4, 5 og 6 i kartet under. Område 6 er også en viktig korridor for friluftslivet idet det åpner opp for tursti mellom Garder og Kjenn/Hølen/Emmerstad.

Figur 1: Utsnitt fra kart over Vestby kommune, hentet fra areaplaner.no.

3 Plankartet

FNF Akershus synes det er bra med bruk av hensynssonene friluftsliv, natur 1, natur 2 og natur 3. Vi anbefaler allikevel kommunen å **utvikle et temakart med grønnstruktur/grønne traseer** som tas med som kunnskapsgrunnlag i utarbeidelsen av arealdelen. Se for eksempel temakart for grønnstruktur fra Lørenskog kommune¹⁰. På denne måten kan kommunen sikre sammenhengende

¹⁰ [Temakart grønnstruktur, Lørenskog kommune](#), Kommuneplan 2014-2025

blågrønne strukturer, grønne korridorer, smug og smett og turveier gjennom byggesonen i all planlegging.

4 Bestemmelser

FNF Akershus ønsker bestemmelser som styrker ivaretagelsen av natur- og friluftslivsinteressene.

Det er derfor veldig bra med bestemmelsene § 5 Naturmangfold, § 8 Forbud mot bekkelukning, § 20 Landbruks-, natur- og friluftsområder – LNF, § 22 Byggeforbud i strandsonen og langs vassdrag, § 23 Naturmangfold i strandsonen og vassdrag, § 26 Offentlige områder og § 28 Nydyrkingsfond.

Vi ønsker imidlertid at det i § 25 Krav til reguleringsplan inkluderes et krav om kartlegging av naturmangfold, f.eks. «*Biologiske registreringer skal gjennomføres ved alt reguleringsarbeid. Ved registrering av fremmede arter i planområdet må metode for bekjempelse av disse artene beskrives i reguleringsbestemmelsene, jf. pbl § 11-9 nr. 6.*». Videre ber vi om at setningen "*tiltak i LNF-områder skal alltid ha reguleringsplan, og det skal alltid gjennomføres kartlegginger av biologisk mangfold og viktige naturtyper*" inkluderes i relevant bestemmelse (f.eks. i § 20 Landbruks-, natur- og friluftsområder - LNF).

Vi savner en bestemmelse om massehåndtering og en om miljøprogram og miljøoppfølgingsplan og ber kommunen inkludere dette.

Vi savner også bestemmelser om avstand til friområder og om grønstruktur. Vi ber kommunen inkludere at det i eksisterende og nye byggeområder må stilles krav til at alle boliger har maksimalt 500 meter til friområde (på minimum 20 dekar) eller nærmeste tursti/turvei som leder til slikt område, jf. pbl § 11-9 nr. 5. Kommunen må legge inn rekkefølgekrav for å sikre etablering av grønstruktur før områder tas i bruk og tidspunkt for når områder kan tas i bruk til bygge- og anleggsformål, herunder rekkefølgen på utbyggingen, jf. pbl § 11-9 nr. 4. Det samme for tilkomst til grønstruktur. Videre må det stilles krav til grønne korridorer og at det tas hensyn til eksisterende grønstruktur i byggesoner (pbl. § 11-9, nr. 6).

Til slutt ber vi kommunen inkludere en bestemmelse som sikrer allmenhetens tilgang til å følge hele kyststien og som gir Vestby kommune hjemmel for å håndheve dette ved Rammeveien. F.eks. Turvei (Rammeveien) mellom Ramme gård, Nedre Ramme (Muncheramme), Rammestranda og Hvitsten skal være tilgjengelig for allmenheten og åpen for fri ferdsel fra Pyttskogveien og til Hvitsten torg.

Arealinnspill

FNF Akershus har sett gjennom kommunens egne behov for arealbruksendringer og eksterne innspill for endringer. Under følger kommentarer på relevante endringer for natur- og friluftslivsinteressene.

FNF Akershus støtter kommunens forslag om at følgende arealinnspill ikke tilrås basert på den negative påvirkningen forslagene har på natur og friluftslivsverdier:

- Innspill nr. 38, Liabråten
- Innspill nr. 46, Boliger Sundby – Aettegaarden
- Innspill nr. 58, Småbåthavn Hvitsten
- Innspill nr. 59, Son teknologi- og næringspark, Sletta i Son

Innspill nr. 57, Renmassemottak Sletta, Innspill nr. 70, Renmassemottak Garderveien vest og Innspill nr. 1 33, Renmassemottak Helgmyren

Vi ber kommunen se på områder for massemottak i et helhetlig perspektiv for å finne de beste plasseringene for dette i hele kommunen. Hvis noen av innspillene videreføres, mener vi at naturmangfold må utredes grundig, og det må utredes hvordan og hvilke tiltak for å ivareta natur- og friluftslivsinteressene som må gjennomføres.

Innspill nr. 1 37, Barnehage Pepperstad skog – kommunen ønsker å undersøke videre

Vi mener at konsekvensen for friluftsliv og naturmangfold må utredes videre i en reguleringsplanprosess. Det er viktig å beholde store grøntarealer rundt barnehagen da områdene kan brukes som læringsarena¹¹.

Arealbruken må avklares gjennom planprosesser

Til slutt ber vi Vestby kommune sørge for at arealbruken blir avklart gjennom planprosesser, og at dispensasjonspraksis ikke forringer dette. Planlegging bidrar til samordning av statlige, regionale og kommunale oppgaver, og gir grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser, jf. plan- og bygningsloven § 1-1 andre ledd. I tillegg sikrer planlegging åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter, og man sikrer langsiktige løsninger hvor konsekvenser for miljø og samfunn er vurdert, jf. tredje ledd. Planlegging sikrer også at prinsippet om universell utforming og hensynet til barn og unges oppvekstvilkår ivaretas, jf. fjerde ledd.

Når arealbruken er avklart gjennom planprosesser, gir dette et godt grunnlag for videre byggesaksbehandling. En kommune som gjør mange unntak fra vedtatte langtidsplaner, har manglede styring på arealbruken. Når lokalpolitikere behandler søknader om dispensasjon, får de mindre informasjon om konsekvensene av utbyggingen. Det er også mye vanskeligere for frivilligheten å følge med. Ifølge tall fra KOSTRA (SSB) er andelen innvilgede dispensasjoner i byggesaker i Vestby kommune 31,5 % i 2020 (godt over landsgjennomsnittet) og 24,4 % 2021¹². Generelt sett sier ikke KOSTRA-tallene noe om hva slags saker dette er, bare at det er gitt dispensasjon fra plan. Dispensasjoner kan ha blitt innvilget i saker som dreier seg om tiltak i strandsonen, omdisponering av dyrka mark/jordvern, nedbygging av myr og hyttebygging og andre tiltak innenfor fjell- og/eller markagrenser. Utviklingen fra 2020 til 2021 er lovende, men det er helt klart et forbedringspotensial. Når lokalpolitikere behandler søknader om dispensasjon, får de mindre informasjon om konsekvensene av utbyggingen. Frivillige organisasjoner får heller ikke søknad om dispensasjon tilsendt på høring, og det er dermed fare for at viktige verdier ikke blir tilstrekkelig vurdert i søknadsprosessen. kommunen bør av den grunn etterstrebe null dispensasjoner fra plan.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Akershus

Maria Rundhaugen Tesaker
Koordinator
FNF Akershus

¹¹ [Naturvakt som tiltak i bruk av naturen som læringsarena](#), Norsk Friluftsliv

¹² [KOSTRA-nøkkeltall Vestby, Plan og byggesaksbehandling](#), SSB